

Снітко Є.О.,
к.т.н., доцент.
ДВНЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» (Україна)

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДСИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ

Сучасні, ефективні методи управління базуються на використанні інформаційних технологій (ІТ). Система управління, яка формує підсистему ІТ і використовує її у своїй роботі як інформаційну основу ухвалення управлінських рішень, отримала назву інформаційної підсистеми управління (ІСУ).

Необхідно сказати, що в системі управління кожного підприємства є інформаційна підсистема управління. На різних підприємствах вона має різний рівень розвитку, технологію, архітектуру.

Сьогодні одним із ключових чинників удосконалення системи управління підприємством варто розглядати процес розвитку його ІСУ.

Необхідність і важливість розроблення інформаційної стратегії на підприємстві зумовлена як еволюцією парадигми інформаційного суспільства, так і розвитком теорії стратегічного менеджменту [1].

Інформаційну систему управління підприємством та її стратегії розвитку необхідно розглядати як одну з найважливіших програм розвитку підприємства, що складається з ланцюжка взаємопов'язаних проєктів, результати кожного з яких необхідні для реалізації наступних.

Стратегія інформатизації ідентифікує інформаційні технології (ІТ), які необхідні для підтримки та оптимізації бізнес-стратегії, і вказує, як ці технології та системи можуть бути реалізовані на підприємстві.

Інтерес до формування стратегії розвитку інформаційної підсистеми управління підприємством у керівників виникає за наявності певних умов. Такими на наш погляд є: бачення; фінансові кошти; повноваження.

Розглянемо сутність цих умов. Для формування бачення необхідне успішне розроблення своєї стратегії бізнесу, з якої впливає ІСУ як інструмент управління. Керівництво знає про наявність успіху на інших підприємствах в ІТ-проєктах.

Для забезпечення фінансовими засобами необхідно забезпечити достатній обсяг фінансування стратегії. Підставою є недостатній поточний рівень інформаційної підсистеми управління. Необхідно запланувати і бути готовим зробити інвестиції в інформатизацію.

Необхідно підвищити статус, тобто делегувати певні повноваження керівнику ІСУ не нижче другого рівня в наявній ієрархії системи управління підприємством.

Основним базисом розроблення стратегії розвитку управлінської інформаційної підсистеми підприємства є наявне становище в загальній системі управління підприємством і рівень розвитку самої інформаційної підсистеми; стратегія бізнесу, що визначає стратегію розвитку підприємства; загальні галузеві та технологічні тенденції використання інформаційних технологій.

Цікавим і таким, що має практичне значення для розроблення інформаційної стратегії підприємства, є висновок дослідників [2] про те, що ІТ-стратегію зумовлюють такі складові: інформаційні ресурси та системи, інформаційна компетентність та обізнаність персоналу.

На базі цих чинників було запропоновано векторну модель роботи інформаційної системи підприємства на базі якої можливе визначення її стратегічних альтернатив. Можливі напрями розвитку факторів визначають напрями розвитку інформаційної стратегії, відображають основні стадії її змін, зумовлюють наявні обмеження. Кожен із цих чинників може бути описаний на підставі показників, що дають змогу визначити рівень розвитку, а також дії щодо зміни цього рівня. За дефіциту необхідного технічного та програмного, кадрового та забезпечення, компетенцій ІТ фахівців інформаційна стратегія не може підтримати стратегію бізнесу підприємства.

Стратегія розвитку інформаційної підсистеми управління може бути ініційована тільки після формалізації короткострокових, проміжних і довгострокових цілей, після чого необхідно переходити до здійснення оперативних заходів.

Успішне виконання першочергових проєктів є гарантією досягнення поставлених короткострокових цілей - тобто переходу на новий якісний рівень розвитку ІСУ. Після чого відбувається перегляд і коригування подальших цілей, заходів і проєктів, оскільки процес розвитку інформаційної системи управління є відкритим і залежить як від внутрішніх, так і від зовнішніх чинників діяльності підприємства. Після коригування знову проводяться необхідні заходи, і починається реалізація проєктів для досягнень проміжних цілей.

У такий спосіб досягається поступальний розвиток ІСУ, який, своєю чергою, враховуватиме вимоги, що змінюються, і узгоджуватиметься з процесом розвитку підприємства.

Список використаних джерел

1. Au C. H., Fung W. S. Integrating Knowledge Management into Information Security: From Audit to Practice // International Journal of Knowledge Management (ІJKM). 2019. № 15 (1). P. 37–52.

2. Маркина И.А., Дячков Д.В. Факторный подход к определению информационной стратегии предприятия // Научный электронный журнал «Вопросы современной экономики». 2014 №2. URL: <http://economic-journal.net/index.php/CEI/article/view/103> ((дата звернення: 06.08.2023))